

DRŽAVNI UNIVERZITET U NOVOM PAZARU

Naziv predmeta: **Osnovi ekonomije**

Studijski programi: Ekonomija, Poslovna informatika, Pravo, Agronomija

Obavezna literatura: N. Gregori Mankju, Mark P. Tejlor: *Ekonomija*, Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet, 2016. godine.

Dopunska literatura: Kitanović, D., Golubović, N., Petrović, D., Džunić, M., *Osnovi ekonomije*, Ekonomski fakultet, Niš, 2018. godine

Ispitna pitanja:

1. Kako ljudi donose odluke; princip 1-4
2. Kako ljudi deluju jedni na druge; princip 5-7
3. Kako privreda funkcioniše kao celina; princip 8-10
4. Ekonomista kao naučnik; Naučni metod: posmatranje, teorija i dalje posmatranje; Uloga pretpostavki
5. Ekonomski modeli; Dijagram kružnog toka
6. Ekonomski modeli; Granica proizvodnih mogućnosti
7. Mikroekonomija i makroekonomija
8. Ekonomista kao savetnik
9. Zašto se ekonomisti ne slažu
10. Parabola moderne privrede; Proizvodne mogućnosti; Specijalizacija i trgovina
11. Princip komparativne prednosti
12. Primene komparativne prednosti
13. Budžetsko ograničenje: Šta potrošač može sebi da priušti
14. Preferencije: Šta potrošač želi
15. Optimizacija: Šta potrošač bira
16. Tri primene – Da li su sve krive tražnje opadajuće? Kako nadnice utiču na ponudu rada? Kako kamatne stope utiču na štednju domaćinstava?
17. Asimetrična informisanost: Skriveni postupci-principali, agenti i moralni hazard; Skriveno karakteristike-negativna selekcija i problem „krševa“
18. Asimetrična informisanost: Signalizovanje radi prenosa privatnih informacija; Ispitivanje u cilju otkrivanja informacija; Asimetrična informisanost i javna politika
19. Politička ekonomija; Kondorseov glasački paradoks, Erouova teorema nemogućnosti, Značaj središnjeg glasača
20. Bihevioristička ekonomija
21. Tržišta i konkurencija
22. Tražnja; Kriva tražnje: odnos između cene i tražene količine; Tržišna tražnja nasuprot individualnoj tražnji; *Pomeranja* nasuprot *kretanja duž* krive tražnje; *Pomeranja* krive tražnje
23. Ponuda; Kriva ponude: odnos između cene i ponuđene količine; Tržišna ponuda nasuprot individualne ponude; *Pomeranja* nasuprot *kretanjima duž* krive ponude; *Pomeranja* krive ponude
24. Ponuda i tražnja zajedno; Ravnoteža
25. Elastičnost tražnje
26. Elastičnost ponude

27. Kontrola cena; Kako maksimiranje cena utiče na tržišne ishode; Kako utvrđivanje donje cene utiče na tržišne ishode
28. Porezi; Kako porezi nametnuti prodavcima utiču na tržišne ishode; Elastičnost i poresko opterećenje; Kako subvencije utiču na tržišne ishode
29. Potrošačev višak
30. Proizvođačev višak
31. Efikasnost tržišta
32. Čist gubitak od oporezivanja
33. Determinante čistog gubitka; Čist gubitak i poreski prihod pri promeni poreza
34. Determinante trgovine
35. Dobitnici i gubitnici od trgovine: Dobici i gubici zemlje izvoznice; Dobici i gubici zemlje uvoznice
36. Dobitnici i gubitnici od trgovine: Efekti uvođenja carina; Efekti uvoznih kvota
37. Argumenti u korist ograničenja trgovine
38. Eksternalije i neefikasnost tržišta
39. Individualna rešenja za eksternalije
40. Javna politika prema eksternalijama
41. Javne / privatne politike prema eksternalijama
42. Javna dobra
43. Zajednički resursi
44. Porezi i efikasnost – čisti gubici; Administrativni troškovi; Marginalne poreske stope nasuprot prosečnih poreskih stopa; Paušalni porezi
45. Porezi i pravičnost; Princip koristi; Princip platežne sposobnosti; Poresko opterećenje i poreska pravičnost
46. Šta su troškovi?
47. Proizvodnja i troškovi
48. Različite vrste troškova
49. Kratkoročni i dugoročni troškovi
50. Šta je konkurentno tržište?
51. Maksimiranje profita i kriva ponude konkurentnog preduzeća
52. Kriva ponude na konkurentnom tržištu
53. Zašto nastaju monopoli
54. Kako monopoli donose odluke o proizvodnji i cenama
55. Društveni trošak monopola
56. Cenovna diskriminacija
57. Javna politika prema monopolima
58. Konkurencija sa diferenciranim proizvodima
59. Reklamiranje
60. Između monopola i savršene konkurencije
61. Tržišta sa samo nekoliko prodavaca
62. Teorija igara i ekonomika saradnje
63. Javne politike prema oligopolima
64. Tražnja za radom
65. Ponuda rada
66. Ravnoteža na tržištu rada
67. Ostali faktori proizvodnje: zemlja i kapital

68. Neke determinante ravnotežnih nadnica
69. Ekonomika diskriminacije
70. Merenje nejednakosti
71. Politička filozofija preraspodele dohotka